

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

352

Hely

Idő

'1918'

Személy

Helyszám

352.05.1918

Szerző:

Cím:

Új tanács, új közgyűlés

Forrás:

Pesti Napló

Bh 1918. XI. 28.

Új tanács, új közgyűlés

A Nemzeti Tanács határozata a főváros újszervezéséről — Kétszázhatvanöt tagú új közgyűlést választ Budapest — Az új közgyűlés általános Hszt. újítást tart — A tanácsba új elemek kerülnek — Megszüntetik a Közmunkák Tanácsát

Hetekkel ezelőtt jeleztük, hogy a forradalom, amely új Magyarországot teremtett, a főváros adminisztrációját, törvényhatósági bizottságát sem hagyhatja érintetlenül. A forradalom kitörése óta állandóan tanácskozások folytak arról, hogy a népmozgalom és a demokratikus átalakulás Budapest főváros közigazgatásában is haladéktalanul és hatályosan kifejezésre jusson és a közigazgatásnak az új szellemben való zavartalan menete biztosítottassék.

A Nemzeti Tanács szerdai ülésén foglalkozott Budapest fővárosnak az új népuradalomban való helyzetével. Bokányi Dezső felszólalása után dr. Wildner Ödön tanácsnok erre vonatkozólag a következő indítványt tette:

A Nemzeti Tanács a főváros lakosságának általánosan hangoztatott közvéleményével egyetértőleg sürgősen szükségesnek tartja, hogy az eddigi törvényhatósági bizottság helyét mielőbb az 1918. I. néptörvénynek megfelelőleg választott új törvényhatósági bizottság foglalja el, valamint, hogy az 1872:XXXVI. t. c. helyébe a népuradalom s a modern kor követelményeinek megfelelő új fővárosi szervezeti törvény alkottassék.

Mint hogy azonban egy az új fővárosi törvény megalkotása, mint az 1918. I. néptörvénynek formálisan is mindenben megfelelő törvényhatósági választási eljárás előkészítése kétségkívül hosszabb időt vesz igénybe, az átmeneti időre is multhatatlanul gondoskodni kell, hogy a népakarat a főváros közigazgatására addig is kellő befolyást gyakorolhasson egy, a legsürgősebben megalkotandó ideiglenes képviselői szervezet útján.

Ettől a megfontolástól indíthatva fölkeri a Nemzeti Tanács a népkormányt, intezzen haladéktalanul leiratot a fővárosra, amelyben nyilvánítsa az eddigi törvényhatósági bizottságot megszünti-

nek s rendelje el, hogy a főváros haladéktalanul tegye meg az intézkedéseket egy ideiglenes törvényhatósági bizottság megalakítására nézve.

Az ideiglenes törvényhatósági bizottság tagjainak száma 264, akiket az 1914. évi XV. t. cikkben meghatározott 22 választókerület szerint választott joggal felruházottak relatív többséggel választanak. A választhatóságra nézve is az eddigi törvény irányadó. Minden választókerület 12 (tizenkét) bizottsági tagot választ. A választás technikai előkészítésére, a választói igazolványok kiállítására s kiszolgáltatására, a közszólamások gyors elhatározására, a választás módja iránti intézkedésekre, a választás helyének és idejének kitűzésére s a választás végrehajtására a Nemzeti Tanács minden kerület szerint 3 (három) tagot számítva, 66 tagú központi választmányt küld, amely a további szervezetet — összeíró küldöttséget, szavazatszedő küldöttséget stb. — maga alkaltja meg, ugyancsak maga választja elnöket, helyettes elnöket stb. A szavazáshoz a pártok bizalmi férfai közmegmondók. Ennek módjáról nézve is a központi választmány állapodik meg. Mindenki abban a szavazókörben szavaz, ahol a szavazóigazolvány kiszolgáltatásakor rendes lakása volt. A szavazás honrúba zárt szavazólappal, tilkosan, a zárt urnába helyezésével történik. Mindenki csak egy helyen egyszer s egy szavazólappal szavazhat. A megválasztott törvényhatósági bizottságot tartozik a főpolgármester haladéktalanul összehívni. Az ekképpen megalakult törvényhatósági bizottság működése ideiglenes s csak addig tart, amíg a nemzetgyűlésben, annak végleges megalakulása után haladéktalanul letárgyalandó s megalkotandó új fővárosi törvénynek, valamint az 1918. évi I. néptörvénynek mindenben megfelelőleg megtartott választás útján alakult új, végleges törvényhatósági szervezet működését meg nem kezdheti.

Ennek az új szervezetnek marad fennmarva a közgyűlési általános tisztújítás is. Az időközben esetleg megüresedő s törvény szerint a közgyűlés által betöltendő állások csak ideiglenes helyettesítés útján töltendők be, olyképpen azonban, hogy a helyettesítettek az állás és előbbeni állásuk ösz-

szes illetményei közötti különbséget helyettesítési pótlékul megkapják, valamint, hogy a többi állásokba fokozatosan helyettesítettek is ugyan ilyen helyettesítési pótlékot kapnak.

Mondja ki továbbá a népkormány, hogy addig is, míg ezen ideiglenes közgyűlés működését megkezdheti: a törvényhatósági bizottság eddigi hatáskörét a főváros tanácsa gyakorolja, azzal a kiegészítéssel, hogy a tanácsba meghívandó a Nemzeti Tanács, a Munkástanács és a Fővárosi Alkalmazottak Tanácsának 1—1 képviselője. Függesse föl a köztársasági népkormány egyidejűleg a közigazgatási bizottság működését is és hatáskörét ruházza ideiglenesen a főváros főpolgármesterére.

Függesse föl a népkormány ugyanakkor a Közmunkák Tanácsának működését is. Hatásköre ideiglenesen a következőképp osztassék meg: Főbbviteli hatáskörét ideiglenesen a főpolgármester, minden egyéb hatáskörét a székesfőváros tanácsa gyakorolja. A fővárosi Közmunkák Tanácsa személyzetéről a népkormány a fővárosi Közmunkák Tanácsának végleges megszüntetése s a fővárosi pénzalap összes vagyonának, jövedelmei és terheinek, valamint jogainak és kötelezettségeinek a fővárosi közönségére való átruházása iránt, továbbá az 1870: X. t. c.-ben emelt sorsolási kölcsön évi járadékainak fedezésére kijelölt jövedelmeknek a kölcsön törlesztése után miként való felhasználása iránt.

A Nemzeti Tanács az indítványt egyhangúlag elfogadta oly módosítással, hogy már az ideiglenes közgyűlés foglalkozzék a tisztújítással s az időközben megüresedő állások betöltésével. A Nemzeti Tanács az indítvány értelmében a népkormányhoz azonnal feltételesítést is intézett.